

Elisions indegudament evitades

És molt lloable que els qui fan ús de la paraula davant un auditori, immediat o llunyà i invisible, com s'esdevé en el cas dels locutors radiofònics i els presentadors de la televisió, procurin fer-ho amb una dicció clara i intel·ligible, articulant detingudament tots els sons de cada mot, sense menjar-se les paraules, tal com diu l'expressió popular. Però aquesta necessària cura en l'articulació dels mots comporta sovint la lamentable contrapartida de l'emissió de certs sons que hom el·lideix normalment i preceptivament en el llenguatge usual i que, per tant, ja no són — o no han d'ésser — representats en l'escriptura, en què són reemplaçats pel signe gràfic anomenat apòstrof.

De fet, en el llenguatge col·loquial, es produeix una elisió en la majoria dels casos en què entren en contacte la vocal final d'un mot i la vocal inicial del mot següent; elisió que tenia sovint el seu reflex gràfic en els textos de molts escriptors anteriors a les normes de Fabra per què avui ens regim. Hom hi observava, així, l'ús de l'apòstrof en grups de mots com «El dia que t vegi», «Deixa que's cansin», «Em sembla qu'arriba» o «Buida'l sarró», que avui escrivim *El dia que et vegi*, *Deixa que es cansin*, *Em sembla que arriba* i *Buida el sarró*, encara que la pronunciació usual actual correspon, en realitat, a aquella antiga ortografia. Però una cosa és que un locutor s'esforcí a evitar l'enllaç fonètic en grups de

mots com és ara *que el, que ens, una obra*, i, més encara, en aquells casos en què el primer acaba en *r* muda, i no digui, per tant, «fel viu» o «acabals estudis» sino *fer / el viu i acabar / els estudis*, i una altra de molt diferent que faci aquesta mateixa separació després d'aquells mots subjectes a les normes de l'apòstrof, com és ara la preposició *de*. No és, efectivament, admissible que la preocupació per una bona elocució emmeni alguns locutors a dir clarament frases com «l'acte de / investidura», «perill de / extinció», «la recollida de / escombraries», etc., en lloc de *l'acte d'investidura, perill d'extinció, etc.*

Més lamentable encara perquè origina frases d'un caient artificios, és que es deixi de fer aquesta elisió amb el pronom *es*, en frases com *s'inclogui, s'identifiqui, s'investigui*, que hem sentit pronunciades «se / inclogui», «se / identifiqui», «se / investigui» en el transcurs d'una breu emissió radiofònica. ¿Es, potser, el resultat d'una traducció precipitada del castellà o bé la idea errònia que davant la /àtona no s'ha d'apostrofar cap partícula? Llevat d'alguns casos especials, davant els verbs que no demanen l'elisió de l'apòstrof, el pronom *es* revesteix precisament aquesta forma i no la forma *se*. Per això produeix un efecte encara més detonant que es pronuncii «se / indiqui» en lloc de *s'indiqui* per part justament dels qui s'esforcen a articular correctament.

Albert Jané